

Sygn. akt I Ca 208/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Nowaczyński

Sędziowie: SO Dorota Twardowska (spr.)

SO Aleksandra Ratkowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Danuta Gołębiewska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2014 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) nad Jeziorem W. koło T. z siedzibą w T.

przeciwko G. G., D. G. i J. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych G. G. i D. G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim

z dnia 5 września 2012 r. sygn. akt I C 33/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w części uwzględniającej powództwo (pkt 1) oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu (pkt 4) o tyle, że zastrzega pozwany G. G. i D. G. prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do wysokości wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku;
2. oddala apelację w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanych G. G. i D. G. solidarnie na rzecz powoda Stowarzyszenia (...) nad Jeziorem W. koło T. z siedzibą w T. kwotę 2.025,47 zł (dwa tysiące dwadzieścia pięć złotych czterdzieści siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu, zastrzegając pozwany prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności do wysokości wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku.

Sygn. akt I Ca 208/13

UZASADNIENIE

Powód Stowarzyszenie (...) koło T. wniósł przeciwko H. G. (1) o zapłatę kwoty 15.345 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 listopada 2010 r., żądając ostatecznie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie, które powinno obejmować równowartość opłaty rocznej za wyłączenie z produkcji leśnej za rok 2010, równowartość czynszu poddzierżawnego łącznie z VAT-em za rok 2010, wywóz nieczystości i podatek od nieruchomości.

Pozwany H. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wezwany do udziału w sprawie w charakterze pozwanego J. D. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 5 września 2012 r. Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lubawskim zasądził od pozwanego H. G. (1) na rzecz powoda Stowarzyszenia (...) nad Jeziorem W. koło T. w T. kwotę 14.333,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2011 r. (pkt 1); umorzył postępowanie w części dotyczącej żądania zapłaty od pozwanych kwoty 8.729,54 (pkt 2); w pozostałej części oddalił powództwo (w tym w stosunku do pozwanego J. D. – pkt 3) oraz zasądził od pozwanego H. G. (1) na rzecz powoda kwotę 3.452,86 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 4).

Rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i oceny prawnej dokonanej przez Sąd pierwszej instancji:

Sąd Rejonowy ustalił, że Skarb Państwa – Lasy Państwowe B. jest właścicielem gruntu położonego nad jeziorem W., gm. K., który oddał w dzierżawę Stowarzyszeniu (...) nad Jeziorem W. koło T.. Jak wynika z § 2 umowy dzierżawy z dnia 25 czerwca 2009 r. powód wziął do korzystania i pobierania pożytków nieruchomości o ogólnej powierzchni 15.8531 ha, na którą składają się grunty o powierzchni 14.8686 ha oznaczone w ewidencji gruntów jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i grunty o powierzchni 0.9845 ha oznaczone w ewidencji gruntów jako tereny różne, położone w województwie (...), powiecie (...), gmina K., obrębzie ewidencyjnym T.. W umowie właściciel wyraził także zgodę na zawieranie przez powoda umów poddzierżawy lub podnajmu części przedmiotu dzierżawy z osobami lub jednostkami organizacyjnymi, jako posiadaczami poszczególnych budynków lub budowli – w celu umożliwienia im korzystania z tych obiektów. Tym samym powód Stowarzyszenie (...) koło T. jako dzierżawca terenu Ośrodka (...) nad jeziorem W. od Nadleśnictwa B. reprezentującego Skarb Państwa uprawniony jest do poddzierżawiania gruntów pod istniejącymi obiektami, nakładami poddzierżawców oraz świadczenia odpłatnie na rzecz tych poddzierżawców usług związanych z działalnością ośrodka i dostawą mediów.

Stowarzyszenie poddzierżawiło część gruntu Z. D., który od swojego poprzednika nabył prawo do wyłącznego korzystania z wybudowanego na tym gruncie budynku murowanego mieszkalno-gastronomicznego nazwanego Restauracja (...). W dniu 14 maja 2010 r. doszło do zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy Z. D. a pozwanym H. G. (1), który za kwotę 250.000 zł kupił „nakład w postaci budynku murowanego mieszkalno-gastronomicznego oznaczonego według planu zagospodarowania przestrzennego numerem 1a, o powierzchni 801,0 m², położony nad jeziorem W. na terenie gminy K., na działce gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa – Lasów Państwowych Nadleśnictwo B.”. Na mocy tej umowy H. G. (1) przejął korzyści i ciężary (podatki lokalne, opłaty na rzecz Stowarzyszenia, energię elektryczną i inne) związane z nabytym nakładem od dnia 14 maja 2010 r. Pozwany H. G. (1) w okresie od dnia 7 lipca 2010 r. do dnia 21 marca 2011 r. prowadził działalność restauracyjno – gastronomiczną w budynku Restauracji (...), przy czym w okresie poprzedzającym sezon letni przeprowadził tam prace remontowe .

Powód Stowarzyszenie (...) koło T. najpierw ustnie, a następnie na piśmie wezwał pozwanego do zawarcia umowy poddzierżawy terenu zabudowanego i świadczenia usług, jednocześnie przesyłając umowę do podpisania, jednakże pozwany nie odpowiedział na wezwanie. W konsekwencji nie doszło do zawarcia umowy poddzierżawy pomiędzy powodowym Stowarzyszeniem a pozwanym, które wezwało H. G. (1) do zapłaty kwoty 19.172,72 zł za bezumowne korzystanie z terenu i świadczenie na jego rzecz usług.

Powód zlecił (...) w K. wywóz nieczystości stałych i płynnych na dzierżawionej nieruchomości o ogólnej powierzchni 15.8531 ha z terenu Ośrodka (...) nad jeziorem W., gdzie znajduje się m.in. budynek Restauracji (...).

W sierpniu 2011 roku pozwany H. G. (1) zawarł z B. drób Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G. umowę „dzierżawy nakładu” w postaci R. Leśnej a w listopadzie 2012 sprzedał spółce (...) w postaci restauracji. Prezesem zarządu spółki B. drób był pozwany J. D..

Pożytki cywilne, jakie powodowe Stowarzyszenie mogłoby osiągnąć zawierając umowę najmu lub poddzierżawy gruntu w związku z usytuowaniem na terenie ośrodka Restauracji (...) za okres od 14 maja 2010 r. do końca 2010

roku stanowiły równowartość kwoty 11.962 zł, podatki od zajętej przez restaurację części nieruchomości uiszczone przez Stowarzyszenie wyniosły 823 zł, a opłata za wyłączenie wskazanego gruntu spod produkcji leśnej uiszczona przez powoda to kwota 1.548,52 zł.

Sąd odwołał się do dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego H. O. na okoliczność ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z terenu Ośrodka (...) nad Jeziorem W. przez pozwanego za okres od 14 maja 2010 r. do 31 grudnia 2010 r., uznając za opinią, że kwota ta wynosi 14.333,16 zł, w tym 11.962 zł z tytułu potencjalnego czynszu, jaki mógłby osiągnąć powód z tytułu poddzierżawienia gruntu pod i wokół Restauracji (...), 1.548,52 zł z tytułu części ciężarów związanych z opłatą za wyłączenie terenu spod produkcji leśnej oraz 823 zł uiszczonego podatku od nieruchomości.

Z kolei w zakresie żądania zapłaty kwoty 938,64 zł za wywóz nieczystości stałych i płynnych z obiektu restauracji za okres od 14 maja 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. oraz kwoty 73,20 zł za oświetlenie terenu wspólnego za wskazany okres, Sąd pierwszej instancji uznał powództwo w tej części za nieudowodnione, odwołując się do wyrażonej w art. 6 k.c. zasady rozkładu ciężaru dowodu i omawiając zebrany w tym zakresie materiał dowodowy, który uznał za niewystarczający dla uwzględnienia żądania w tym zakresie.

Oceniając tak ustalony stan faktyczny i zebrane dowody Sąd pierwszej instancji wskazał, że pozwany H. G. (1) w okresie od 14 maja 2010 r. do końca 2010 roku władał częścią nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa – Lasów Państwowych, dzierżawioną przez powodowe Stowarzyszenie bez podstawy prawnej, a po zawarciu w dniu 14 maja 2010 r. umowy sprzedaży „nakładu” w postaci Restauracji (...) stał się uprawnionym z tytułu nakładów poczynionych na cudzą nieruchomość i uzyskał prawo do wyłącznego korzystania ze wzniesionego na cudzym gruncie budynku. Nie nabył jednak prawa do władania gruntem, na którym posadowiono budynek restauracji oraz korzystania z pozostałej części nieruchomości, na której zlokalizowano ośrodek wypoczynkowy. Takie uprawnienie mógł posiadać wyłącznie w oparciu o umowę zwartą z dzierżawcą gruntu to jest powodowym Stowarzyszeniem, uprawnionym przez właściciela gruntu do zawierania umów poddzierżawy. Pozwany powinien więc liczyć się z obowiązkiem zawarcia odpowiedniego porozumienia z dzierżawcą.

Wskazano, że powód domagał się „odszkodowania za bezumowne korzystanie z gruntu” zamiennie wskazując na „wynagrodzenie za bezumowne korzystanie” i art. 224 i n. k.c. Sąd Rejonowy stwierdził, że przepisy art. 224 – 226 k.c. jako regulujące wprost uprawnienia przysługujące właścicielowi wobec samoistnego posiadacza, a z mocy art. 230 k.c. również posiadacza zależnego, nie mają w sprawie zastosowania. Także ustawowe uregulowanie instytucji dzierżawy nie przewiduje w podobnej sytuacji możliwości odpowiedniego stosowania przepisów o ochronie własności.

W tej sytuacji Sąd pierwszej instancji uznał, że zgłoszone przez powoda roszczenia mają charakter odszkodowawczy i uzasadnione jest przyjęcie jako podstawy odpowiedzialności pozwanego H. G. (1) art. 415 k.c., wskazując że czyn zabroniony polegał na bezpodstawnym naruszeniu przysługującego powodowemu Stowarzyszeniu uprawnienia do wyłącznego władania gruntem wziętym w dzierżawę, a szkoda, jakiej na skutek działania pozwanego doznał powód obejmuje zgodnie z art. 361 § 2 k.c. straty, które powód poniósł w realiach sprawy ciężary w postaci podatków, opłat za wyłączenie z produkcji leśnej oraz korzyści, jakie mógłby osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządzone w postaci pożytków z najmu lub poddzierżawy gruntu. Ustawowe odsetki zasądzono od kwoty 14.333,16 zł od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. W pozostałej części żądanie w stosunku do pozwanego H. G. (1) uznano za niezasadne.

W odniesieniu do żądania skierowanego przeciwko J. D. Sąd Rejonowy uznał, że nie zachodzi podstawa jego odpowiedzialności, gdyż w okresie objętym żądaniem pozwu nie przysługiwało mu żadne uprawnienie wobec budynku, a umowy z sierpnia 2011 roku i listopada 2011 roku dotyczące „dzierżawy” a następnie przeniesienia uprawnienia do nakładów zawarte zostały ze spółką (...) drób, które jedynie prezesem zarządu był pozwany.

Na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. umorzono postępowanie w części cofniętego powództwa. Jako podstawę orzeczenia o kosztach procesu powołano art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c., rozdzielając stosunkowo koszty adekwatnie do wyniku postępowania.

W apelacji pozwany H. G. (1) zaskarżył wyrok w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu, zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego art. 415 k.c. poprzez uznanie, że roszczenie powoda ma charakter odszkodowawczy, podczas gdy nie została udowodniona szkoda poniesiona przez powoda;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie – art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nierozpatrzenie w sposób wszechstronny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym umów dzierżawy i projektów umów poddzierżawy i art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wysokości roszczenia powoda, nieudowodnionego przez powoda i potraktowanie opinii w sposób wybiórczy, uznając ją jednocześnie za podstawę roszczenia powoda

- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez niewłaściwe ustalenie okresu faktycznego prowadzenia przez pozwanego działalności gospodarczej, niewłaściwe ustalenie daty zawarcia umowy sprzedaży „nakładu” oraz niewłaściwe ustalenie zakresu uprawnień powoda w stosunku do pozwanego H. G. (1) i jego obowiązków.

W związku z tymi zarzutami apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji zaprzeczano aby powód wykazał szkodę, wskazywano na obowiązek powoda z umowy dzierżawy oznaczenia osoby poddzierżawcy, brak precyzyjnego określenia podstawy prawnej żądania przez powoda i wadliwe nieuwzględnienie faktu prowadzenia przez pozwanego działalności w restauracji jedynie w okresie letnim.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji jako bezzasadnej.

W toku postępowania międzyinstancyjnego w dniu 18 czerwca 2013 r. zmarł pozwany H. G. (1).

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2013 r. udzielono zabezpieczenia roszczeniu powoda przeciwko pozwanemu H. G. (1) zasądzonemu nieprawomocnym wyrokiem przez zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego pozwanego do sumy zabezpieczenia 22.500 zł oraz zawieszono postępowanie od dnia 18 czerwca 2013 r.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Iławie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w (...) z dnia 08 kwietnia 2014 r. stwierdzono, że spadek po H. G. (1) nabyli G. G. i D. G. po 1/2 części każde z nich z dobrodziejstwem inwentarza.

Postanowieniem z dnia 22 września 2014 r. podjęto zawieszone od dnia 08 kwietnia 2014 r. postępowanie z udziałem spadkobierców pozwanego H. G. (2) J. G. i D. G..

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 października 2014 r. pozwani G. G. i D. G. poparli apelację oraz wnieśli o ograniczenie odpowiedzialności pozwanych od wartości masy czynnej spadku na podstawie art. 319 k.p.c. Powód wniósł ponadto o zasądzenie kosztów postępowania zabezpieczającego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Za bezzasadne Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji odnoszące się do wadliwej oceny materiału dowodowego i poczynienia na jego podstawie niewłaściwych ustaleń, a tym samym naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. Podnosząc te zarzuty apelujący skupia się na elementach pobocznych, nie mających istotnego znaczenia dla rozpoznania sprawy. W stanie faktycznym jest bowiem w zasadzie niesporne, że w dniu 14 maja 2010 r. pozwany H. G. (1) dokonał nabycia wierzytelności z tytułu poczynionych nakładów na budynek Restauracji (...) położony na gruncie będącym przedmiotem dzierżawy przez powodowe Stowarzyszenie. Pozwany nie negował, że objął w posiadanie

budynek restauracji z przyległym gruntem i stan ten trwał co najmniej do sierpnia 2011 roku. Roszczenie powoda dotyczy okresu od 14 maja 2010 r. – daty umowy sprzedaży wierzytelności do końca 2010 roku, kiedy bezspornie pozwany władał restauracją i przyległym do niej gruntem. Powód wykazał, że uprawnienie do władania całym terenem ośrodka w P. na mocy umowy dzierżawy zawartej ze Skarbem Państwa – Lasami Państwowymi przysługiwało w tym czasie wyłącznie powodowi i uprawniony był również do czerpania pożytków z prawa poprzez zagwarantowane w umowie prawo do poddzierżawiania lub podnajmu oddanych powodowi nieruchomości. Poniósł także wydatki z tytułu podatku od nieruchomości i opłaty za wyłączenie gruntu z produkcji leśnej.

Bez znaczenia są podnoszone w apelacji zarzuty co do oceny projektów umów poddzierżawy kierowanych do pozwanego, czy też wymogu oznaczenia podmiotu poddzierżawiającego do wiadomości właściciela gruntu, skoro poza sporem jest, że pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia żadnej umowy regulującej uprawnienie pozwanego do władania częścią nieruchomości stanowiącej przedmiot dzierżawy powoda. Jednocześnie nieistotny jest także faktyczny czas prowadzenia działalności gastronomiczno – hotelowej w lokalu Restauracji (...), który zdaniem skarżącego ograniczył się do bliżej niedookreślonego sezonu letniego, skoro nie podważono ustaleń Sądu, iż po dacie umowy z dnia 14 maja 2010 r. pozwany objął budynek restauracji i przyległy grunt w posiadanie, przystępując do prac remontowych, następnie prowadził w nim działalność i władał tą częścią nieruchomości z wyłączeniem powoda, korzystając tym samym z przedmiotu oddanego – podobnie jak pozostały teren i znajdujące się na nim zabudowania – w dzierżawę powodowi.

Zgodnie z art. 693 k.c. dzierżawca – powodowe Stowarzyszenie uprawniony był do używania nieruchomości i pobierania z niej pożytków. Skoro w okresie objętym żądaniem pozwany H. G. (1) pozbawił powoda tych uprawnień w odniesieniu do części przedmiotu dzierżawy, a jednocześnie nie zrekompensował obciążających powoda w tym zakresie wydatków związanych z uiszczonymi podatkami od tej części nieruchomości i opłatą za wyłączenie gruntu z produkcji leśnej, a nie zawarł pomimo wezwań umowy regulującej zasady korzystania z części nieruchomości dzierżawionej, to zasadnie przyjęto, że powód mógł dochodzić z tego tytułu wynagrodzenia od pozwanego. Zakres utraconych pożytków z tytułu możliwych do uzyskania opłat z poddzierżawy lub podnajmu tej części nieruchomości oraz proporcjonalnych uiszczonych wydatków w postaci podatku od nieruchomości i opłaty za wyłączenie gruntu z produkcji leśnej został w sprawie prawidłowo ustalony w oparciu o opinię biegłej sądowej.

Należy wskazać, że opinia ta była niezbędna w sprawie, została sporządzona na wniosek strony powodowej, a pozwany nie zwalczał poczynionych w niej ustaleń i wniosków. Fakt nieuwzględnienia przez Sąd Rejonowy części wydatków, na które wskazywała strona powodowa, związanych z oświetleniem terenu i wywozem nieczystości nie może przemawiać – jak oczekuje skarżący – za wybiórczym potraktowaniem materiału dowodowego. Przeciwnie świadczy o wyważonej i obiektywnej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego, skoro pomimo stwierdzeń biegłej Sąd orzekający krytycznie ocenił żądanie w tym zakresie, wskazując na brak jego udowodnienia w pozostałym zebranych materiale, co nastąpiło z korzyścią dla skarżącego, skoro skutkowało oddaleniem żądania w tym zakresie.

Nie ma także racji apelujący twierdząc, że powód nie wskazał precyzyjnie podstawy prawnej swojego żądania. Wprawdzie strona powodowa była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, jednak nadal zgodnie z ogólną zasadą obowiązkiem powoda było przedstawienie faktów, z których wywodzi żądanie, natomiast ich kwalifikacja prawna ostatecznie zawsze należy do sądu orzekającego. W tym zakresie należy jednak zauważyć, że przytoczona podstawa prawna odpowiedzialności pozwanego H. G. (3) jako roszczenia odszkodowawczego z czynu niedozwolonego budzi w ocenie Sądu Okręgowego wątpliwości, gdyż wprawdzie – jak wskazał Sąd pierwszej instancji – pozwany bezpodstawnie naruszył przysługujące powodowemu Stowarzyszeniu uprawnienie do wyłącznego władania dzierżawionym gruntem i naraził tym samym powoda na utratę możliwych pożytków cywilnych oraz brak rekompensaty wskazanych wydatków, ale działanie pozwanego w takiej sytuacji wymaga zawinienia, nacechowania wolą wyrządzenia szkody lub choćby bezzasadnym brakiem przewidywania, że spowoduje ono powstanie szkody, a tej okoliczności nie wyjaśniono.

W tych warunkach – podziеляjąc stanowisko Sądu Rejonowego, że dzierżawcy nie przysługuje ochrona prawa dzierżawy przewidziana w przepisach o ochronie prawa własności a przepisy art. 224 – 226 i 230 k.c. mają

zastosowanie wyłącznie do roszczeń właściciela rzeczy – zdaniem Sądu odwoławczego w składzie rozpoznającym sprawę, właściwym jest zastosowanie art. 405 k.c. W stanie sprawy występuje niewątpliwie potrzeba wynagrodzenia powodowi utraconych pożytków i niezrekompensowanych części poniesionych wydatków w związku z pozbawieniem go przez pozwanego władania częścią dzierżawionej nieruchomości w okresie objętym żądaniem. Po stronie pozwanego powstało zatem pozbawione podstawy prawnej (wobec odmowy zawarcia umowy regulującej kwestię korzystania przez niego z budynku i gruntu wokół budynku Restauracji (...)) przysporzenie w postaci zaoszczędzenia wydatków na czynsz poddzierżawy czy podnajmu oraz związane z rzeczą obciążenia. Po stronie powodowego Stowarzyszenia powstało w wyniku tego samego zdarzenia pomniejszenie aktywów poprzez utratę możliwego do uzyskania czynszu z poddzierżawy i podnajmu oraz konieczności poniesienia wydatków na opłaty i podatek pomimo braku możliwości faktycznego korzystania z przedmiotu dzierżawy. Taki stan kwalifikować należy jako bezpodstawne wzbogacenie pozwanego kosztem powoda, co uzasadnia przyjęcie za podstawę odpowiedzialności pozwanego H. G. (1) art. 405 k.c. i orzeczenia o zwrocie jej wartości, bowiem zgodnie z powołanym przepisem „kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości”.

W rezultacie pomimo powołania wadliwej podstawy prawnej dla zasądzenia kwoty wskazanej w punkcie pierwszym wyroku orzeczenie ostatecznie odpowiada prawu, co skutkowało oddaleniem apelacji na podstawie art. 385 k.p.c.

Jednakże z uwagi na zmiany podmiotowe po stronie pozwanej wywołane śmiercią apelującego H. G. (1) w toku postępowania międzyinstancyjnego i zgłoszonym przez następców prawnych apelującego – pozwanych G. G. i D. G. wnioskiem o zastrzeżenie w wyroku ograniczenia ich odpowiedzialności do wartości masy czynnej spadku, na podstawie art. 319 k.p.c. wnioski ten uwzględniono. Stosownie do powołanego przepisu, jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo, zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Pozwani wykazali, że nabyli spadek z dobrodziejstwem inwentarza, a zatem zgodnie z art. 1031 § 2 k.c. w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Powyższe ograniczenie odpowiedzialności odpada, jeżeli spadkobierca podstępnie nie podał do inwentarza przedmiotów należących do spadku albo podał do inwentarza nieistniejące długi. W związku z powołanymi unormowaniami Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek następców prawnych apelującego i zastrzegł w wyroku prawo powołania się przez pozwanych G. G. i D. G. w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do wysokości wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po H. G. (1).

O kosztach procesu za drugą instancję oraz kosztach postępowania zabezpieczającego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013 r. poz.460) oraz art. 745 § 1 k.p.c. Na zasądzoną z tego tytułu kwotę 2.025,47 zł złożyły się: 1.200 zł opłata za czynności pełnomocnika powoda w postępowaniu apelacyjnym, 233,97 zł koszty dojazdu na rozprawę apelacyjną według złożonego spisu kosztów, 100 zł opłata od wniosku o zabezpieczenie oraz 491,50 zł koszty postępowania zabezpieczającego zgodnie z adnotacją na tytule egzekucyjnym.